

Minister
Zdrowia

ZPP.050.52.2026.JS
Warszawa, 28 maja 2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w nawiązaniu do interpelacji nr 17065 z dnia 13 maja 2026 r. Pani Poseł Pauliny Matysiak, w sprawie celów polityki antynikotynowej państwa, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Odnosząc się do pytania pierwszego, należy zaznaczyć, że działania antynikotynowe podejmowane przez Ministerstwo Zdrowia skupiają się na wsparciu leczenia zespołu uzależnienia od nikotyny. Przykładem takich aktywności jest obwieszczenie Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji z dnia 7 kwietnia 2023 r. w sprawie taryf świadczeń gwarantowanych z zakresu programów zdrowotnych. Przedstawione w obwieszczeniu taryfy są wyższe od wcześniejszych o 40 do 285%. W dniu 15 czerwca 2023 r. NFZ, na podstawie wspomnianego obwieszczenia AOTMiT, dokonał analogicznej aktualizacji wyceny omawianych świadczeń.

Jednym z najważniejszych elementów wpływających na redukcję ekspozycji populacji na nikotynę jest zmniejszanie liczby osób palących wyroby tytoniowe. Mając to na uwadze, należy wskazać, że w 2025 roku miały miejsce dwie nowelizacje ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

W dniu 2 kwietnia 2025 r. opublikowano ustawę z dnia 21 lutego 2025 r. *o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych*.

Realizuje ona ważny interes publiczny wynikający z przepisów dyrektywy delegowanej Komisji Europejskiej 2022/2100/UE, jakim jest ochrona zdrowia obywateli.

Przedmiotowa ustawa zakazuje nadawania aromatu charakterystycznego podgrzewanym wyrobom tytoniowym.

Ponadto w dniu 20 czerwca 2025 r. w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej została ogłoszona ustawa z dnia 21 maja 2025 r. o *zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych*. Przepisy tej ustawy wprowadziły m.in. zakaz sprzedaży woreczków nikotynowych osobom do lat 18, zakaz ich sprzedaży na terenie podmiotów wykonujących działalność leczniczą, jednostek organizacyjnych systemu oświaty oraz obiektów sportowo-rekreacyjnych, jak również w automatach i systemach samoobsługowych. Uregulowały one także maksymalne dopuszczalne stężenie nikotyny. Rynek woreczków nikotynowych nie był wcześniej objęty przepisami, co stanowiło bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia konsumentów – stąd pilna potrzeba jego uregulowania.

Obecnie trwają prace nad kolejną nowelizacją ww. ustawy, wynikającą ze względu na pilną potrzebę ograniczenia zjawiska używania papierosów elektronicznych jednorazowego użytku przez ludzi młodych. Wyroby te stanowią wyraźne zagrożenie dla zdrowia publicznego, w szczególności młodego pokolenia i osób niepalących, co powoduje konieczność wprowadzenia całkowitego zakazu wprowadzania do obrotu papierosów elektronicznych jednorazowego użytku. Aktualnie na rynku są dostępne również inne wyroby z nikotyną, które nie zostały objęte przepisami dyrektywy 2014/40/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. *w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich w sprawie produkcji, prezentowania i sprzedaży wyrobów tytoniowych i powiązanych wyrobów oraz uchylającej dyrektywę 2001/37/WE*. Tego rodzaju wyroby, powinny być wprowadzane do sprzedaży jedynie w reżimie farmaceutycznym, poprzedzonym pozytywnym procesem oceny dokumentacji rejestracyjnej, charakteryzującej ich właściwości farmakodynamiczne, farmakokinetyczne oraz potwierdzającej ich skuteczność i bezpieczeństwo stosowania.

Aktualnie istnieją wystarczające możliwości terapeutyczne, pomagające złagodzić lub wyeliminować fizjologiczne i psychiczne skutki przerwania (zaprzestania) palenia tytoniu. Obecnie produkty o udowodnionej skuteczności terapeutycznej, pomagające w wychodzeniu z nałogu palenia wyrobów tytoniowych, są sprzedawane z przeznaczeniem do tzw. „nikotynowej terapii zastępczej”.

Odnosząc się do pytania drugiego oraz trzeciego, uprzejmie informuję, że w Polsce palenie tytoniu jest wciąż jedną z głównych przyczyn zgonów – szacuje się je na około 67 tys. przypadków rocznie. W ostatnich latach pojawiły się nowe zagrożenia dla zdrowia publicznego, takie jak nowatorskie wyroby tytoniowe, elektroniczne papierosy oraz woreczki nikotynowe. Są one szczególnie niebezpieczne dla osób młodych,

ponieważ stanowią realne zagrożenie uzależnieniem tysięcy nastolatków od toksycznej substancji, jaką jest nikotyna. W ocenie Ministerstwa Zdrowia konsumpcja papierosów w Polsce nie uległa istotnym zmianom w związku z pojawieniem się na rynku wyrobów z nikotyną, których celem jest utrzymanie popytu na wyroby tytoniowe.

Niewątpliwie istotnym zagrożeniem jest to, że młodzi konsumenci postrzegają tego rodzaju wyroby jako wiążące się z „niższym narażeniem” lub „mniejszym ryzykiem zdrowotnym”, czego obecnie nie można jednoznacznie potwierdzić.

W celu dalszego ograniczania odsetka osób palących wyroby tytoniowe, w najbliższym czasie Komisja Europejska planuje rozpocząć prace nad nowelizacją wspomianej dyrektywy 2014/40/UE. W związku z powyższym istotne jest, aby Polska prezentowała stanowisko promujące restrykcyjne podejście regulacyjne do wszystkich wyrobów nikotynowych.

Odpowiadając na pytanie czwarte oraz piąte, należy zaznaczyć, że działania związane z ograniczeniem narażenia na dym tytoniowy zostały ujęte m.in. w ramach realizacji celu operacyjnego nr 2 pt. „Profilaktyka uzależnień”, zawartego w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2025 (Dz. U. poz. 642). Działania te, w zakresie zwalczania następstw zdrowotnych używania wyrobów tytoniowych i wyrobów powiązanych, prowadzone są przede wszystkim przez Narodowy Instytut Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie – Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie (NIO). Do zadań NIO należy prowadzenie Telefonicznej Poradni Pomocy Palącym oraz realizacja szkoleń personelu medycznego w zakresie leczenia uzależnienia od tytoniu, w tym przeprowadzania minimalnych interwencji antytytoniowych. NIO współpracuje również z organizacjami międzynarodowymi prowadzącymi działalność w zakresie profilaktyki antytytoniowej oraz udziela pomocy fachowej podmiotom realizującym zadania w tym obszarze. Ponadto prowadzi działalność naukowo-badawczą w zakresie prewencji tytoniowej (w latach 2022–2025 roczne środki finansowe na omawiany cel wyniosły 1,2 mln zł, natomiast w roku 2026 – 1,14 mln zł).

Obecnie w Ministerstwie Zdrowia trwają prace analityczne mające na celu opracowanie kolejnej edycji Narodowego Programu Zdrowia, którego istotnym elementem będzie dalsze, skuteczne ograniczanie używania wyrobów nikotynowych jako jednego z głównych czynników ryzyka dla zdrowia i życia obywateli Polski.

Dodatkowo, w ramach realizacji działania Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020 – 2030, pn. „Modyfikacja programu profilaktyki chorób odtytoniowych (w tym przewlekłej obturacyjnej choroby płuc POChP) i dostosowanie go do wyzwań określonych w mapach potrzeb zdrowotnych”, przygotowane zostało rozporządzenie Ministra Zdrowia

zmieniające rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu programów zdrowotnych, m.in w celu zapewnienia pomocy w całkowitym ograniczeniu używania wszystkich rodzajów wyrobów nikotynowych, program został uzupełniony m.in. o pomoc w rezygnacji zużywania nowatorskich wyrobów tytoniowych, w tym podgrzewanych wyrobów tytoniowych oraz elektronicznych papierosów, jak również rozszerzono grupę pacjentów, którzy mogą korzystać z etapu specjalistycznego ww. programu o osoby powyżej 16. roku życia.

Reasumując, w ocenie Ministerstwa Zdrowia, na dziś istotnym jest realizowanie działań mających na celu promocję polityki państwa całkowicie wolnego od wszelkich rodzajów wyrobów tytoniowych oraz wyrobów powiązanych jakimi są elektroniczne papierosy oraz woreczki nikotynowe,

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Katarzyna Kęcka
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/